

Cherishing Life

By Elder Neil L. Andersen
Of the Quorum of the Twelve Apostles

Të Çmojmë Jetën

Nga Plaku Nil L. Andersen,
i Kuorumit të Dymbëdhjetë Apostujve

April 2025 general conference

Life is a most precious part of our Father's perfect plan, and by His decree we cherish and preserve life.

Our Savior, Jesus Christ, taught us, "By this shall all men know that ye are my disciples, if ye have love one to another."

A bishop in Utah recently shared with me an outpouring of love in his ward for a young woman and her family. Through a series of beautiful events, the parents determined to return to the Savior and His Church. During the time they were distant from the Church, their teenage daughter was involved with a young man. Returning, this precious daughter felt immense love from her Heavenly Father during a Young Women testimony meeting. She determined to more fully live the commandments. She wrote, "I began the repentance process with my bishop."

Soon after, she became ill. In her words: "[A] test showed ... I was pregnant. I ... began to cry. ... My dad wrapped me in his arms and assured me everything [would] be OK. ... My boyfriend ... asked me to get rid of the baby. ... I declined."

Care for Those in Need

She continued: "I have received so much love and support from our ward family. It has been overwhelming. [My] bishop and Young Women president have gone above and beyond to show their love and support. ... I have seen the Lord's hand ... guiding me and my family. ... A ward such as mine is the family everyone needs, espe-

Jeta është një pjesë tejet e vyer në planin e përsosur të Atit tonë dhe, sipas urdhërimit të Tij, ne e çmojmë dhe e ruajmë jetën.

Shpëtimtari ynë, Jezu Krishti, na mësoi: "Prej kësaj do t'ju njohin të gjithë që jeni dishepujt e mi, nëse keni dashuri për njëri-tjetrin".

Një peshkop në Jutë kohët e fundit më foli për dashurinë e treguar me shumicë në lagjen e tij kundrejt një të reje dhe familjes së saj. Nëpërmjet një sërë ndodhish të bukura, prindërit vendosën të riktheheshin te Shpëtimtari dhe Kisha e Tij. Gjatë kohës që qëndronin larg nga Kisha, bija e tyre adoleshente u përfshi në një raport me një të ri. Kur u kthyen në [Kishë], kjo bijë e çmuar ndjeu dashuri të pamasë nga Ati i saj. Qëllor gjatë një mbledhjeje dëshmish të Të Rejave. Ajo vendosi t'i jetonte më plotësisht urdhërimet. Ajo shkroi: "E nisa procesin tim të pendimit me peshkopin tim".

Fill pas këtij takimi, ajo nuk u ndje mirë me shëndet. Me fjalët e saj: "[Një] test tregoi ... se isha shtatzënë. Fillova të qaja. ... Im atë më mbështolli në krahët e tij dhe më siguroi se gjithçka do të [shkonte] mirë. ... I dashuri im ... më kërkoi që ta hiqja fëmijën. ... Por unë refuzova."

Përkujdesja për Njerëzit Nevojtarë

Ajo vijoi: "Kam marrë shumë dashuri dhe përkrahje nga lagja ime që e kam si familje. Ka qenë barrë e rëndë. Peshkopi [im] dhe presidentja [ime] e Të Rejave kanë bërë çmos për të më treguar dashurinë dhe përkrahjen e tyre. ... E kam parë dorën e Zotit ... të më udhërrëfejë mua dhe familjen time. ... Një lagje si ajo e imja është

cially a young woman in my position.”

She and her family, and her ward family, lovingly welcomed her baby boy this past February.

President Russell M. Nelson said, “A hallmark of the Lord’s true and living Church will always be an organized ... effort to minister to individual children of God ... [ministering with loving-kindness] to the one, just as He did.”

Helping Righteous Choices

When a single woman discovers that she is expecting an unanticipated child, health concerns, spiritual turmoil, embarrassment, financial worries, educational questions, marriage uncertainty, and the sadness of shattered dreams can, in a moment of pain and bewilderment, lead a thoughtful woman to take steps that will bring deep pain and regret.

For any listening who have experienced the deep pain and regret from having or participating in an abortion, please remember: Although we cannot change the past, God can heal the past. Forgiveness can come through the miracle of His atoning grace as you turn to Him with a humble and repentant heart.

Two words are often attached to the sanctity of mortal birth: life and choice. Life is a most precious part of our Father’s perfect plan, and by His decree we cherish and preserve life; and we choose the continuation of life once conceived. We also treasure the gift of choice, of moral agency—helping to strengthen righteous choices approved by God that bring eternal happiness.

When a woman and a man are in such a fragile time, facing a crucial choice, our words, our hands, our hearts—spiritually, emotionally, and financially—can bless them to feel the Savior’s love and, as President Henry B. Eyring has said, bring a clarifying adjustment to their spiritual eyes from “what they think they see” to “what they cannot yet see.”

The Doctrine of Mortal Life

familja që i nevojitet çdokujt, sidomos një të reje në situatën time.”

Ajo dhe familja e saj, bashkë me lagjen që e ka si familje, e mirëpritën përzemërsisht të voglin e saj shkurtin e kaluar.

Presidenti Rasëll M. Nelson tha: “Një tipar dallues i Kishës së vërtetë dhe të gjallë të Zotit do të jetë gjithmonë një përpjekje e organizuar ... për t’u dhënë shërbesë fëmijëve individualë të Perëndisë ... [duke i dhënë shërbesë me dashamirësi] individit, pikërisht siç bëri Ai”.

Zgjedhje të Drejta që Ndihmojnë

Kur një grua beqare zbulon se po pret një fëmijë të paplanifikuar, shqetësimet shëndetësore, trazirat shpirtërore, turpi, shqetësimet financiare, mëdyshjet mbi arsimimin, pasiguritë martesore dhe trishtimi nga ëndrrat e shkatërruara munden, në një çast dhembjeje dhe pështjellimi, ta shtyjnë një grua, [zakonisht] të matur, që të ndërmarrë hapa që do t’i sjellin dhembje dhe keqardhje të thellë.

Për çdokënd që po dëgjon, që e ka përjetuar dhembjen dhe keqardhjen e thellë nga kryerja e një aborti ose pjesëmarrja në një abort, ju lutem të mbani mend: “Ndonëse nuk mund ta ndryshojmë dot të shkuarën, Perëndia mundet ta shërojë të shkuarën”. Falja mund të vijë nëpërmjet mrekullisë së hirit të Tij shlyes, teksa i drejtoheni Atij me një zemër të përlulur dhe të penduar.

Dy fjalë shpesh janë të lidhura me shenjtërinë e lindjes në vdekshmëri: jeta dhe zgjedhja. Jeta është një pjesë tejet e vyer në planin e përsosur të Atit tonë dhe, sipas urdhërimit të Tij, ne e çmojmë dhe e ruajmë jetën, si dhe zgjedhim vijimësinë e jetës kur ajo ngjizet. Ne gjithashtu e ruajmë si thesar dhuratën e zgjedhjes, të lirisë morale të zgjedhjes, që ndihmon të forcohen zgjedhjet e drejta të miratuara nga Perëndia që sjellin lumturi të përjetshme.

Kur një grua dhe një burrë janë në një periudhë kaq delikate, duke u përballur me një zgjedhje kaq kritike, fjalët tona, duart tona, zemrat tona – shpirtërisht, emocionalisht dhe financiarisht – mund t’i bekojnë ata ta ndiejnë dashurinë e Shpëtimtarit dhe, sikurse ka thënë Presidenti Henri B. Ajring, të sjellin një qartësim të pamjes për sytë e tyre shpirtërore, nga ajo që “mendojnë se e shohin” tek ajo “që ende nuk mund ta shohin”.

Doktrina e Jetës në Vdekshmëri

President Dallin H. Oaks said: “Our attitude toward abortion is not based on revealed knowledge of when mortal life begins. ... It is fixed by our knowledge that ... all of the spirit children of God must come to this earth for a glorious purpose, and that individual identity began long before conception and will continue for all the eternities to come.”

The word of the Lord concerning the unborn, given voice through the First Presidency and the Quorum of the Twelve Apostles, has never varied and echoes the words of prophets through the ages, giving divine clarity to what the Lord has asked of us.

“The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints believes in the sanctity of human life. Therefore, the Church opposes elective abortion for personal or social convenience, and counsels its members not to submit to, perform, encourage, pay for, or arrange for such abortions.

“The [Lord] allows for possible exceptions ... when:

Pregnancy results from rape or incest, or

A competent physician determines that the life or health of the mother is in serious jeopardy, or

A competent physician determines that the fetus has severe defects that will not allow the baby to survive beyond birth.”

The First Presidency continues: “Abortion is a most serious matter. [Even in these rare situations] it should be considered only after the persons responsible have received confirmation through prayer” and counseled with others.

Thirty years ago, the Lord’s prophets issued a proclamation to the world. It includes these words:

“We ... declare that God has commanded that the sacred powers of procreation are to be employed only between man and woman, lawfully wedded as husband and wife.

“We declare the means by which mortal life is created to be divinely appointed. We affirm the sanctity of life and of its importance in God’s eternal plan.”

Nurturing and protecting life that is yet unborn is not a political position. It is a moral law

Presidenti Dallin H. Oaks tha: “Qëndrimi ynë ndaj abortit nuk bazohet te njohuria e zbuluar se kur nis jeta në vdekshmëri. ... Ai ngulitet te njohuria jonë se ... të gjithë fëmijët shpirtërorë të Perëndisë duhet të vijnë në këtë tokë për një qëllim të lavdishëm dhe se identiteti individual filloi kohë përpara ngjizjes dhe do të vazhdojë për të gjitha përjetësitë që do të vijnë.”

Fjala e Zotit në lidhje me fëmijët ende në barkun e nënës, së cilës i është dhënë zë nëpërmjet Presidencës së Parë dhe Kuorumit të Dymbëdhjetëve Apostujve, nuk ka ndryshuar kurrë dhe jehon fjalët e profetëve ndër epoka, duke dhënë qartësim hyjnor për atë që ka kërkuar Zoti prej nesh.

“Kisha e Jezu Krishtit e Shenjtorëve të Ditëve të Mëvonshme beson në shenjtërinë e jetës njerëzore. Prandaj, Kisha është kundër abortit me dëshirë, për voli vetjake ose shoqërore dhe i këshillon anëtarët e saj që të mos i nënshtrohen, kryejnë, nxitin, paguajnë apo organizojnë kryerjen e aborteve të tilla.

[Zoti] i lejon përjashtimet e mundshme ... kur:

Shtatzënia ndodh si pasojë e përdhunimit apo incestit, ose

një mjek kompetent përcakton që jeta ose shëndeti i nënës është në rrezik të rëndë, ose

një mjek kompetent përcakton se fetusit ka defekte të rënda që nuk do ta lejojnë foshnjën të jetojë pas lindjes.”

Presidenca e Parë vijon: “Aborti është një çështje jashtëzakonisht serioze. [Edhe në këto situata të rralla] ai duhet të merret në konsideratë vetëm pasi personat përgjegjës të kenë marrë konfirmim nëpërmjet lutjes” dhe të jenë këshilluar me të tjerët.

Tridhjetë vjet më parë, profetët e Zotit nxorën një proklamata drejtuar botës. Në të përfshihen këto fjalë:

“Ne ... deklarojmë se Perëndia ka urdhëruar që fuqitë e shenjta të krijimit të jetës duhet të përdoren vetëm midis burrit dhe gruas, ligjërisht të martuar si bashkëshort e bashkëshorte.

Ne deklarojmë se mënyra me anë të së cilës krijohet jeta e vdekshme, është caktuar në mënyrë hyjnore. Ne pohojmë shenjtërinë e jetës dhe rëndësinë e saj në planin e përjetshëm të Perëndisë.”

Inkurajimi dhe mbrojtja e jetës që është ende në barkun e nënës, nuk është një qëndrim politik.

confirmed by the Lord through His prophets.

Speaking More Openly

A statement by President J. Reuben Clark Jr., who served in the First Presidency, beautifully describes our youth today: “The youth of the Church are hungry for things of the Spirit; they are eager to learn the gospel, and they want it straight, undiluted. They want to know about ... our beliefs; they want to gain testimonies of [the] truth. They are ... inquirers, seekers after truth.” Let us speak more often with faith and compassion to our youth in our homes, and with each other in our Relief Society and elders quorum meetings, about the Lord’s law of chastity, the sanctity of life, and the care of the unborn and their mothers.

A dear sister wrote to me of an experience she had decades ago: “As a 17-year-old ... , I found myself pregnant with little to no support from my boyfriend. I felt ashamed and alone [but I] never considered [an abortion]. ... I [had] my loving family and my bishop, with whom I met regularly for guidance. ... I turned to God. I studied the scriptures ... and prayed [and] found strength through my Savior and the repentance process. ... I received an answer [to my prayers] that I could not deny. ... It was heartbreaking, but I knew I would be placing my daughter for adoption. ... I prayed for courage [and] felt the Savior’s love so clearly through repentance, I know that God ... answers prayers and strengthens us.”

A loving couple adopted the precious baby girl and taught her the gospel. She is now married with a beautiful family of her own.

At times, profoundly difficult and agonizing uncertainty can accompany the protection of life.

Recently a young couple whom Kathy and I love wrote me about the precious baby they were expecting.

The father wrote: “[When my wife was] 10 weeks pregnant we found out that our miracle baby has the genetic condition of trisomy 21, commonly known as Down syndrome. We felt the pressure ... from the medical field to consider termination. A few weeks later we discovered

Ai është një ligj moral i pohuar nga Zoti nëpërmjet profetëve të Tij.

Të Flasim më Haptas

Një thënie nga Presidenti J. Ruben Klark i Riu, i cili shërbeu në Presidencën e Parë, e përshkruan bukur rininë tonë sot: “Rinia e Kishës është e uritur për gjërat e Shpirtit; ata janë të etur për të mësuar ungjillin dhe e duan të qartë, të papërzier. Ata duan të dinë mbi ... besimet tona; ata duan të fitojnë dëshmi për të vërtetën. Ata janë ... shqyrtues, kërkues të së vërtetës.” Le t’u flasim më shpesh me besim dhe dhembshuri të rinjve tanë në shtëpitë tona, dhe me njëra-tjetrën në mbledhjet tona të Shoqatës së Ndihmës dhe me njëri-tjetrin në mbledhjet e kuorumit të pleqve, rreth ligjit të Zotit mbi ligjin e dëlirësisë, shenjtërinë e jetës dhe kujdesin ndaj fëmijëve ende në barkun e nënës si dhe ndaj nënave të tyre.

Një motër e dashur më shkroi për një përvojë që pati dekada më parë: “Kur isha 17 vjeçe ... , zbulova se kisha mbetur shtatzënë dhe isha thuajse pa kurrfarë ndihme nga i dashuri im. Ndi-hesha në turp dhe e vetmuar, [por] nuk e çova kurrë nëpër mend [abordin]. ... [Pata] familjen time të dashur dhe peshkopin tim, me të cilin takohesha shpesh për udhërrëfim. ... Iu drejtova Perëndisë. Studiova shkrimet e shenjta ... u luta [dhe] gjeta forcë nëpërmjet Shpëtimtarit tim dhe procesit të pendimit. ... Mora një përgjigje [për lutjet e mia] që nuk mund ta mohoja. ... Qe një situatë që ta thyente zemrën, mirëpo e dija se do ta çoja vajzën time për birësim. ... U luta për guxim [dhe] e ndjeva dashurinë e Shpëtimtarit shumë qartë nëpërmjet pendimit. E di se Perëndia ... u përgjigjet lutjeve dhe na forcon.”

Një çift zemërmirë e birësoi vogëlushen e çmuar dhe i mësoi asaj ungjillin. Tani ajo është e martuar, me një familje të bukur të sajën.

Hera-herës, mbrojtja e jetës mund të shoqërohet nga një pasiguri thellësisht e vështirë dhe torturuese.

Kohët e fundit, një çift i ri që Kethi dhe unë e duam shumë, më shkroi rreth vogëlushes së çmuar që po prisnin të lindte.

I ati shkroi: “[Kur bashkëshortja ime ishte] 10-javëshe shtatzënë ne zbuluam se foshnja jonë e ardhur mrekullisht, ka çrregullimin gjenetik të 21 kromozomeve, i njohur gjerësisht si sindroma Daun. E ndiem trysninë ... nga fusha e mjekësisë që t’i jepnim fund shtatzënisë. Disa javë më

... our unborn child ... would require multiple heart surgeries in her first year of life. Throughout this process as we prayed fervently for divine help, ... we have felt the Spirit give us comfort. We received revelation and understanding that our daughter is an elite child of Heavenly Father and has an immense desire to be in our family and to come to earth.”

The baby’s mother wrote: “[We] were completely shocked, confused, and honestly devastated by the news. ... When I was 14 weeks pregnant, we found out that our baby had multiple congenital heart defects, one that could be potentially fatal. We saw countless doctors and specialists from 10–18 weeks’ gestation. ... At each of our appointments, we were asked if we wanted to continue with the pregnancy or terminate. ... The Savior healed my heart and gave me a sense of peace and excitement about our baby girl. ... [Heavenly Father] has shown me time and time again that He has a perfect plan for me [and] I trust Him.”

They excitedly welcomed their baby girl exactly one week ago today. She is theirs and they are hers forever.

Undaunted faith and remarkable courage are hallmarks of disciples of Jesus Christ.

A Remarkable Example of Faith

Through the years, I have had the privilege of meeting with men and women who have humbly sought to return to the covenant path and to their priesthood and temple blessings many years after a loss of their membership.

On one occasion, I was to interview a man on behalf of the First Presidency for the restoration of his priesthood and temple blessings.

After his marriage in the holy temple, and after having three wonderful children, the man was unfaithful to his wife and his sacred covenants. A single woman became pregnant and wanted an abortion.

The husband’s saintly wife pleaded with the woman to have the baby and promised that she would raise the child, once he was born, with her own children.

The single woman thoughtfully agreed not to end the pregnancy.

pas zbuluam se ... fëmijës që prisnim, ... do t’i duheshin ndërhyrje kirurgjikale të shumta në zemër gjatë vitit të parë të jetës. Gjatë gjithë këtij procesi, teksa u lutëm me zjarr për ndihmë hyjnore, ... e ndiem Shpirtin të na jepte ngushëllim. Ne morëm zbulesë dhe kuptueshmëri që vajza jonë është një fëmijë i zgjedhur i Atit Qiellor dhe ka një dëshirë të pamasë për të qenë pjesë e familjes sonë dhe për të ardhur në tokë.”

Nëna e vogëlushes shkroi: “Mbetëm krejtësisht të tronditur, të pështjelluar dhe vërtet të shkatërruar nga lajmi. ... Kur isha 14-javëshe shtatzënë, zbuluam se vogëlushja jonë kishte defekte të shumta të zemrës që në bark, diçka që mund të ishte edhe fatale. Takuam mjekë dhe specialistë të shumtë gjatë periudhës 10–18 javore të shtatzënisë. ... Në secilin prej takimeve, na pyetën nëse dëshironim ta vazhdonim apo t’i jepnim fund shtatzënisë. ... Shpëtimtari ma shëroi zemrën dhe më dha një ndjesi paqeje dhe lumturie për vogëlushen tonë. ... [Ati Qiellor] më ka treguar herë pas here se Ai ka një plan të përkryer për mua [dhe] unë i mirëbesoj Atij.”

Ata e mirëpritën me entuziazëm të madh vogëlushen e tyre, pikërisht si sot para një jave. Ajo është e tyrja dhe ata janë të sajët përgjithmonë.

Besimi i patundur dhe guximi i jashtëzakonshëm janë tipare dalluese të dishepujve të Jezu Krishtit.

Një Shembull Mbresëlënës Besimi

Ndër vite, kam pasur privilegjin të takohem me burra dhe gra që kanë kërkuar gjithë përpjekje të kthehen në shtegun e besëlidhjeve dhe të bekimet e tyre të priftërisë dhe të tempullit shumë vjet pas humbjes së anëtarësisë së tyre.

Në një rast, duhej të intervistoja një burrë, në emër të Presidencës së Parë, për rivendosjen e bekimeve të tij të priftërisë dhe të tempullit.

Pas martesës në tempullin e shenjtë dhe pasi kishin lindur tre fëmijë të mrekullueshëm, burri e shkeli besnikërinë ndaj bashkëshortes dhe besëlidhjeve të tij të shenjta. Një grua e pamartuar mbeti shtatzënë dhe dëshironte të kryente një abort.

Gruaja e bashkëshortit me një shpirt prej shenjtoreshë, iu lut gruas që ta mbante foshnjën dhe i premtoi se do ta rriste fëmijën pasi të lindte, bashkë me fëmijët e saj.

Gruaja beqare, pasi u mendua, pranoi të mos i jepte fund shtatzënisë.

It had now been 10 years. The humble sister sitting in front of me loved the boy as her own and told me of her husband's efforts to make amends and to love and care for her and the family. The father wept as she spoke.

How could this noble woman of God take a child as her own who could be a daily reminder of the unfaithfulness of her husband? How? Because she found strength through Jesus Christ and she believed in the sacredness of life, the holiness of life. She knew the unborn child was a child of God, innocent and pure.

My dear brothers and sisters, the diminishing love for unborn children worldwide is a grave concern. God cherishes life. It is His work and His glory to bring immortality and eternal life to His children. As disciples of Jesus Christ, we cherish life. "By this shall all men know that ye are my disciples, if ye have love one to another." May we share our love even more abundantly with those who need us so desperately. I express my love for you and our Heavenly Father's love for His children coming to earth. In the name of Jesus Christ, amen.

Tashmë janë bërë 10 vjet. Motra e përulur që qe ulur përpara meje, e deshi djalin si të vetin dhe më tregoi për përpjekjet e bashkëshortit të saj për t'i ndrequr gjërat dhe për ta dashur e për t'u kujdesur për të dhe familjen. Babai i djalit qante ndërsa ajo fliste.

E si mundi kjo grua fisnike e Perëndisë që ta pranonte një fëmijë si të vetin, i cili do të ishte një kujtues i përditshëm i pabesisë së bashkëshortit të saj? Si vallë? Sepse ajo gjeti forcë nëpërmjet Jezu Krishtit dhe ajo besonte në shenjtërinë e jetës dhe natyrën hyjnore të jetës. Ajo e dinte se fëmija që pritej të lindte, ishte fëmijë i Perëndisë, i pafajshëm dhe i dëlirë.

Vëllezërit dhe motrat e mia të dashura, dashuria e zbehur për fëmijët që janë ende në barkun e nënës është një shqetësim i madh në mbarë botën. Perëndia e çmon jetën. Është vepra dhe lavdia e Tij që të sjellë pavdekësinë dhe jetën e përjetshme për fëmijët e Tij. Si dishepuj të Jezu Krishtit, ne e çmojmë jetën. "Prej kësaj do t'ju njohin të gjithë që jeni dishepuj e mi, nëse keni dashuri për njëri-tjetrin." Ua tregofshim dashurinë tonë edhe shumë më tepër atyre që kanë nevojë kaq skajshëm për ne! Ju shpreh juve dashurinë time dhe dashurinë e Atit Qiellor për fëmijët e Tij që po vijnë në tokë. Në emrin e Jezu Krishtit, amen.